

Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilujen tilannekatsaus

- **VÄLIRAPORTTI 2016**
- **VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI 2016**

Välinehuoltoalan jaoston kokous 1.3.2017
Anna Levy ja Marja Veikkola, Osekk (koordinoija)

Sisältö

- Kokeilun opiskelijamäärät
- Vuoden 2016 väliraportin yhteenveto
- Vaikuttavuuden arviointi:
 - Arvio tutkinnon toimivuudesta ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkintojärjestelmässä sekä arvio tutkintorakenteeseen liittämisestä
 - Tutkintonimike
 - Tutkintorakenne ja tutkinnon perusteiden muutokset (tutkinnon osat, ammattivaatimukset ja arviointikriteerit)
 - SORA-lainsäädäntö

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeiluista vuonan 2016 valmistuneiden opiskelijoiden määrät sekä arvio valmistuvista opiskelijoita vuosina 2017-2019

Tutkinto	Vuonna 2016 valmistuneet	2017	2018	2019	Yhteensä kokeilusta valmistuvien määrä vuosien 2016-19 aikana
Välinehuoltoalan perustutkinto, välinehuoltaja	61	58	83	36	238
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala, lähihoitaja (perustason ensihoitaja)	53	80	154	89	376
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologia- asentaja	12	28	82	64	186
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto, turvalaiteasentaja	7*	7*	6	-	20
Kone- ja metallialan perustutkinto, hyvinvointiasentaja	6*	5*	-	-	13*
Yhteensä	139	178	325	189	833

Päättäneet välinehuoltoalan perustutkinnot ja valmistuneiden opiskelijoiden määrät vuonna 2016

Koulutuksen järjestäjä	Kokeilun toteutusmuoto	Koulutuksen alkamispäivä	Koulutuksen päättymispäivä	Valmistuneiden opiskelijoiden määrä
Amiedu	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	27.10.2014	17.06.2016	7
Helsingin kaupunki, Stadin aikuisopisto	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen		31.05.2016	8
Helsingin kaupunki, Stadin ammattiopisto	Ammatillinen peruskoulutus (YO), oppilaitosmuotoinen	07.01.2015	21.12.2016	10
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä, Oulun seudun ammattiopisto	Näyttötutkinto/ammattillinen peruskoulutus (YO) oppilaitosmuotoinen	10.09.2014	04.05.2016	13
Savon koulutuskuntayhtymä, Savon ammattija aikuisopisto	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	08.12.2015	31.05.2016	11
Turun kaupunki, Turun ammattiinstituutti, Aikuiskoulutus	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	10.09.2014	31.05.2016	12
Yhteensä				61

Meneillään olevat välinehuoltolan perustutkinnon kokeilut (20.1.2017)

Koulutuksen järjestäjä	Kokeilun toteutusmuoto	Aloittaneet	Eronneet	Opiskelijamäärä 20.01.2017	Koulutuksen alkamispäivä	Koulutuksen suunniteltu päättymisajankohta
Amiedu	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	12	1	11	29.08.2016	31.05.2018
	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	15	8	7	25.05.2015	27.01.2017
Etelä-Savon koulutus Oy, Etelä-Savon ammattiopisto	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen	9	6	3	13.08.2015	20.12.2017
Helsingin kaupunki, Stadin aikuisopisto	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	16	2	14	05.09.2016	30.05.2018
Helsingin kaupunki, Stadin ammattiopisto	Ammatillinen peruskoulutus (YO), oppilaitosmuotoinen	16	3	13	11.08.2016	31.05.2018
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä, Oulun seudun ammattiopisto	Näyttötutkinto/ammattillinen peruskoulutus (YO) oppilaitosmuotoinen	22	4	18	07.09.2015	31.05.2017
Savon koulutuskuntayhtymä, Savon ammatti- ja aikuisopisto	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	-	-	-		
Turun kaupunki, Turun ammatti-instituutti, Aikuiskoulutus	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	20	1	19	12.09.2016	23.05.2018
	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	20	2	18	01.09.2015	20.05.2017
Yhteensä		110	27	103		

Vuonna 2017 aloitettavat välinehuoltoalan kokeilut

Koulutuksen järjestäjä	Kokeilun toteutusmuoto	Tutkinnon arvioitu alkaminen	Tutkinnon arvioitu päättyminen	Aloituspajat
Amiedu	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	08.05.2017	19.12.2018	12-15
Helsingin kaupunki, Stadin aikuisopisto	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	-	-	-
Helsingin kaupunki, Stadin ammattiopisto	Ammatillinen peruskoulutus (YO), oppilaitosmuotoinen	11.08.2017	30.05.2019	16
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä, Oulun seudun ammattiopisto	Näyttötutkinto ja ammatillinen peruskoulutus (YO), oppilaitosmuotoinen	10.08.2017	31.05.2019	20
Savon koulutuskuntayhtymä, Savon ammatti- ja aikuisopisto	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	1/2017	12/2017	12
	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	08/2017	05/2018	14-16
Turun kaupunki, Turun ammatti-instituutti, Aikuiskoulutus	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	-	-	-
Yhteensä				73-79

Väliraportti 2016 ja kokeilujen vaikuttavuuden arviointi

Tiedon tuottajat:

- **Väliraportissa:** koulutuksen järjestäjät; 6 koulutuksen järjestäjää, 7 oppilaitosta
- **Arviointiraportissa:**
 - Koulutuksen järjestäjät (koonti väliraporteista 2014 ja 2015, yhteistyöpäivät, ac-kokoukset)
 - Kokeilusta vuoden 2016 aikana valmistuneet opiskelijat n=61
 - Työelämän edustajat n=16 (työelämäkyselyyn vastanneet n=10, työelämäpaneeliin osallistuneet n=3 ja haastatteluun osallistuneet n=3)

Vuoden 2016 väliraportin yhteenveto

- *Kokeilujen järjestämisen, resurssien käyttö sekä oppimisen ja osaamisen arviointi ei poikkea tavanomaisesta (myös 2015)*
- *Pedagogisia menetelmiä on kehitetty*
- Koulutuksen järjestäjät ovat kehittäneet kuluneen vuoden aikana *osaamisen arviointiin* yhteiset arviointilomakkeet, jotka on selkeyttänyt ja yhtenäistänyt tutkintotilaisuuksien arviointia valtakunnallisesti.
- *Arvioinnin haasteena on edelleen työelämän poisoppiminen välinehuoltoalan ammattitutkinon arvioinnista*
- *Työssäoppimisen laajuudet osaamispisteinä ja työpäivinä vaihtelevat (myös 2015); erot selittyvät henkilökohtaistamisesta sekä vaikeuksista saada ammattitaitovaatimuksien mukaisia työssäoppimispaikkoja*
- Useampi tutkinon järjestäjä on yhdistänyt eri tutkinon osien työssäoppimisia.

Vuoden 2016 väliraportin yhteenveto

- Kaikki koulutuksen järjestäjät toivat esille, että *tiedottamista tutkinnosta tulisi kehittää* lisäämällä alan tunnettavuutta valtakunnallisesti.
- Välinehuoltoalan perustutkinnon **kokeilun tuottaman osaamisen nähdään vastaavan nykyisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin**. Tutkinto tuottaa laaja-alaista osaamista ja antaa valmiudet toimia alan työtehtävissä eri työympäristöissä, joissa tarvitaan infektioiden torjuntatyön osaamista.
- Välinehuoltoalan toimintaympäristöissä korostuu tulevaisuudessa välinehuollon keskittäminen ja työelämän ja palvelurakenteiden muutokset.

Arvio tutkinnon toimivuudesta ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkintojärjestelmässä

- **Opiskelijat** olivat pääosin tyytyväisiä kokeiluun ja kertoivat kokeilun tuottaman osaamisen vastaavan työelämän osaamistarpeita, joihin näkivät infektioiden torjuntatyön, välinehuoltoprosessin (johon kuului perusinstrumenttien tunnistaminen, puhdistaminen, huolto, desinfiointi, sterilointi, kokoaminen, pakkaus ja tarkistaminen) sekä tuotannon ohjauksen

- **Työelämän edustajien** mielipiteissä hajontaa:

”Välinehuoltoalan perustutkinnon opetus sisältää laaja-alaisesti tietoa välinehuollon eri osa-alueista ja opiskelijoiden oma-aloitteisuus ja tietotaito on lisääntynyt huomasti perustutkinnon myötä.” Työelämän edustaja

”Teoriatietojen osalta on tapahtunut huimaa kehitystä, mutta muuten näytöt on tekemisen osalta heikkommat kuin ennen.” Työelämän edustaja

Arvio tutkinnon toimivuudesta ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkinto-järjestelmässä

Seitsemästä (7) oppilaitoksesta neljä (4) esittää välinehuoltoalan perustutkintoa vakinaistettavaksi seuraavin perustein:

- Vastaa paremmin työelämän tarpeita kuin ammattitutkinto, ja antoi mahdollisuuden välinehuoltoalan kehittymiselle.
- Lisää alan (vaatimustason) tunnettavuutta ja nostaa työn arvostusta
- Antaa paremmat valmiudet osaamiselle ja vahvistaa välinehuoltajien asiantuntijuutta alalla.
- Tuottaa laaja-alaista ja syvällistä osaamista infektioiden torjuntatyöstä
- Vaikuttavaa mahdollisesti alan palkkaukseen tulevaisuudessa.

Kolme (3) oppilaitosta eivät kokeilun tässä vaiheessa esitä välinehuoltoalan perustutkintoa vakinaistettavaksi, koska työelämän palautteet ovat hajanaisia ja tutkintorakenteen mukaiset osaamispisteet nähdään liian laajoina suhteessa opetussisältöön.

Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen

DIGITAALISAATIO JA TEKNOLOGIA SEKÄ MUUTTUVAT TYÖYMPÄRISTÖT

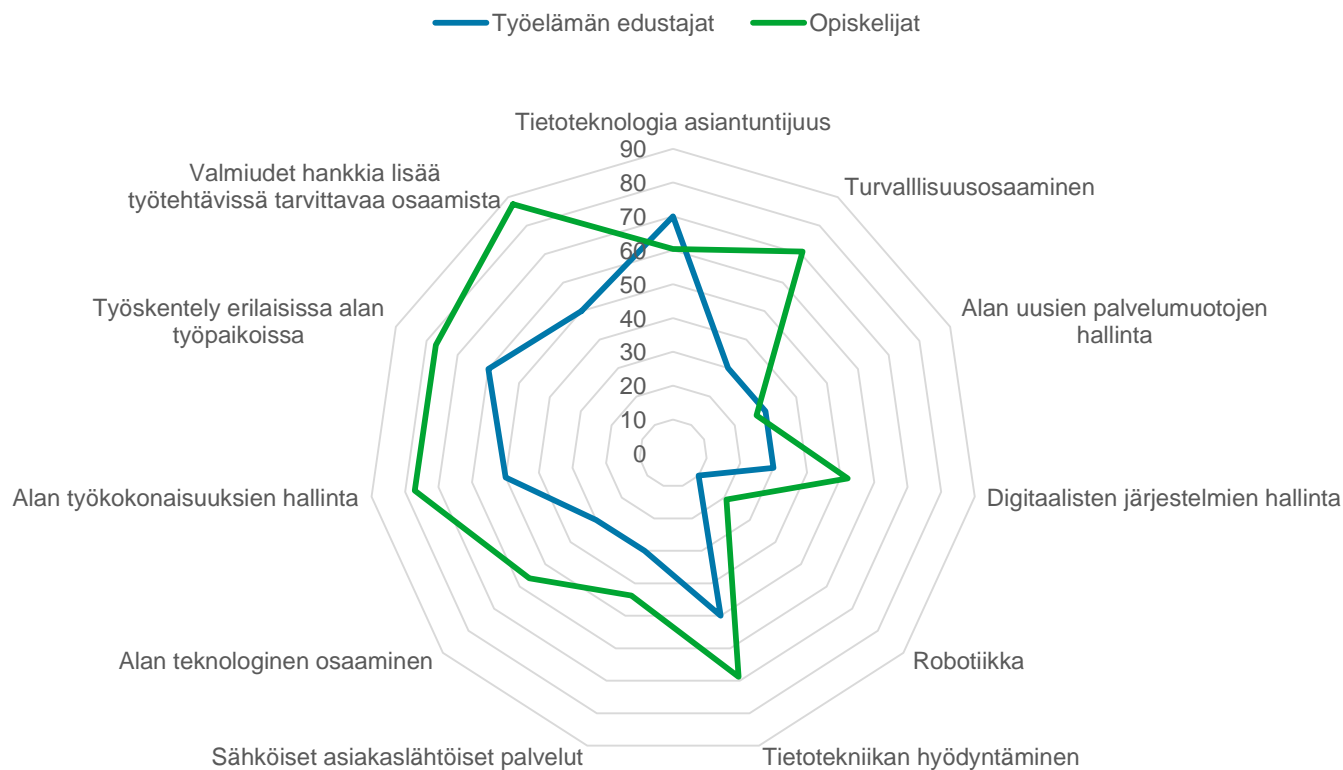
“Työelämä monimuotoistuu. Digitalisaatio korostuu työtehtävien toteutuksissa.” Koulutuksen järjestäjä

“Lääketieteen ja lääketieteellisen teknologian kehittyminen vaikuttaa edelleen välinehuoltotyön vaativuuden lisääntymiseen, johon koulutuksella vastataan. Myös välinehuollot ottavat käyttöön enenevässä määrin robotiikkaa. Erilaiset tuotannonohjausjärjestelmät ovat jo käytössä ja tulevat käyttöön yhä laajemmin kattaen koko hoitoyksikön logistiikan” Koulutuksen järjestäjä

“Lääketieteen ja hyvinvointiteknologian lisääntyvä käyttöönotto tuo myös välineiden huoltoon ja välinehuoltotyöhön lisähaasteita ja osaamisvaatimuksia. Myös välinehuollot teknistyvät ja automatisoituvat. Tuotannonohjausjärjestelmiä otetaan käyttöön palvelemaan koko sairaalan / hoitoyksikön toimintaa.” Koulutuksen

Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen

VÄLINEHUOLTOALAN TYÖELÄMÄN EDUSTAJIEN JA OPISKELIJOIDEN ARVIO OPISKELIJOIDEN OSAAMISESTA PÄÄMINISTERI JUHA SIPILÄN HALLITUSOHJELMASTA (29.5.2015) JOHDetuilla OSA-ALUEILLA TULEVAISUUDEN OSAAMISTARPEISTA.

Arvio tutkintorakenteeseen liittämistä

- Välinehuolto on alana suppea
- Perustutkinnon tarve osoitettu
- Vaatii muutoksia tutkinnon perusteisiin

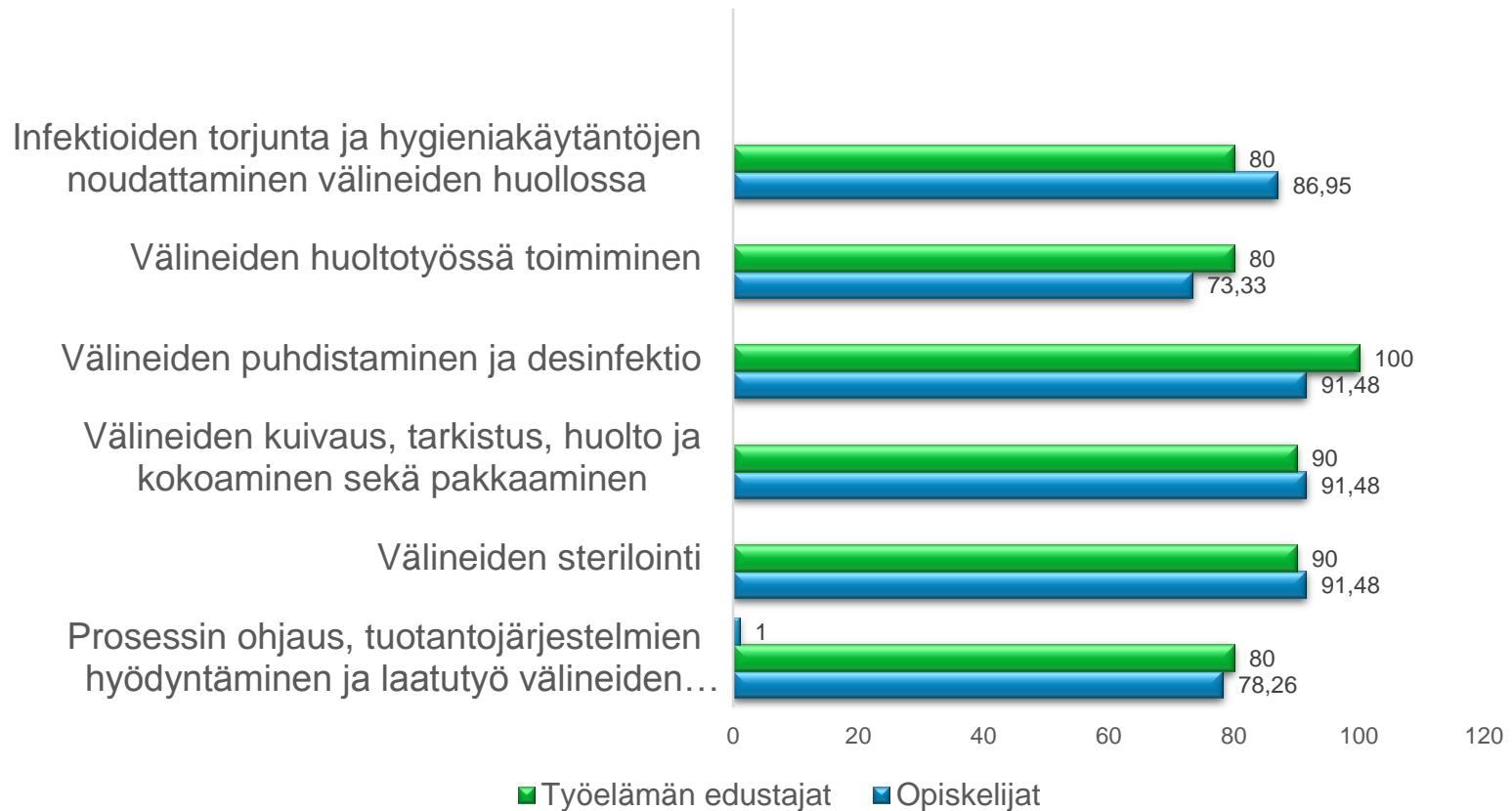
Tutkintonimike

- Välinehuoltaja
 - Tutkintonimike ei täysin kuvaa infektioiden torjuntatyön osaamista
 - Yhtenäistä esitystä tutkintonimikkeestä ei kokeilun tässä vaiheessa ole tullut.

Tutkintorakenne ja tutkinnon perusteiden muutokset (tutkinnon osat, ammattivaatimukset ja arviointikriteerit)

- Välinehuoltoalan perustutkinto vaatii tutkinnon osien, ammattitaitovaatimuksien ja arviointikriteereiden tarkastamista:
 - Ehdotetaan seitsemän (7) tutkinnon osan tilalle neljää (4) tutkinnon osaa
 - Esitys tutkinnon osista ja niihin kohdistuvista muutoksista liitteenä (Liite 1.)

Välinehuoltoalan työelämän edustajien ja opiskelijoiden näkemys arviointikriteerien työelämävastaavuudesta tutkinnon osittain

Kokeilun rajapinnat

- Muihin kokeiluihin nähden yhteinen rajapinta on asiakkuuksien ja teknologian kehittämisessä; yhteiset rajapinnat vaativat vielä tarkennuksia ja kokeilujen välistä yhteistyötä rajapintojen tunnistamiseksi.
- Alakohtainen infektioiden torjuntatyön osaamisen rajapintoja on laajenevissa työympäristöissä:

“Välinehuoltoalan perustutkinto antaa tulevaisuudessakin hyvät valmiudet työskennellä terveyskeskusten sekä erikoissairaanhoidon välinehuollossa. Tutkinto antaa myös valmiudet toimia muissa välinehuoltoalan työpaikoilla (esim.eläinklinikat, elintarviketeollisuus, laboratoriot), mikäli osaamista voidaan hankkia myös työssäoppimisessa.”

Koulutuksen järjestäjä

Kiitos!

Anna Levy, anna.levy@osao.fi

Marja Veikkola, marja.veikkola@osao.fi

OSEKK, kokeilujen koordinoija

Oulun seudun
koulutuskuntayhtymä **OSEKK**

